

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 26.1.2004
COM(2004) 55 τελικό

2002/0021 (COD)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**σύμφωνα με το άρθρο 251, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ,
επί των τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
στην κοινή θέση του Συμβουλίου σχετικά με την
πρόταση**

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και αποκατάσταση
περιβαλλοντικών ζημιών**

**ΠΕΡΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ σύμφωνα με το άρθρο 250,
παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ**

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**σύμφωνα με το άρθρο 251, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ,
επί των τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
στην κοινή θέση του Συμβουλίου σχετικά με την
πρόταση**

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και αποκατάσταση
περιβαλλοντικών ζημιών**

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η πρόταση COM(2002)17 τελικό¹ διαβιβάστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο στις 19 Φεβρουαρίου 2002, σύμφωνα με τη διαδικασία συναπόφασης, δυνάμει του άρθρου 175 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

Η Επιτροπή των Περιφερειών αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε γνώμη στις 18 Ιουλίου 2002².

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε γνώμη, σε πρώτη ανάγνωση, στη συνεδρίασή του της 14ης Μαΐου 2003.

Το Συμβούλιο κατέληξε σε πολιτική συμφωνία επί της κοινής θέσης στις 13 Ιουνίου 2003. Το Συμβούλιο εξέδωσε επισήμως κοινή θέση στις 18 Σεπτεμβρίου 2003.

Στις 17 Δεκεμβρίου 2003, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε, σε δεύτερη ανάγνωση, τέσσερις τροπολογίες επί της κοινής θέσης του Συμβουλίου.

Η παρούσα γνώμη παρουσιάζει τη θέση της Επιτροπής επί των τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δυνάμει του άρθρου 251 παράγραφος 2 εδάφιο γ) της συνθήκης ΕΚ.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η πρόταση αποσκοπεί στη θέσπιση ενός πλαισίου βάσει του οποίου οι περιβαλλοντικές ζημιές, στις οποίες περιλαμβάνονται οι “ζημιές στα προστατευόμενα είδη και στα φυσικά ενδιαίτηματα”, “οι ζημιές στα ύδατα” και “οι ζημιές στο έδαφος”, θα προλαμβάνονται ή θα αποκαθίστανται μέσω ενός συστήματος περιβαλλοντικής ευθύνης. Εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις, ο φορέας εκμετάλλευσης που προκάλεσε την περιβαλλοντική ζημία ή είναι υπεύθυνος για τον άμεσο κίνδυνο πρόκλησης μιας τέτοιας ζημίας υποχρεούται, σύμφωνα με την αρχή ο

¹ ΕΕ C 151 Ε, 25.06.2002, σ. 132.

² ΕΕ C 241, 07.10.2002, σ. 162.

« ρυπαίνων πληρώνει », να αναλάβει το κόστος που συνδέεται με την εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων πρόληψης ή αποκατάστασης.

3. ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

3.1. Γενικές παρατηρήσεις

Στη συνεδρίαση ολομελείας στις 17 Δεκεμβρίου 2003, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τέσσερις τροπολογίες: τις τροπολογίες **12**, **22**, **27** και **46**.

Η Επιτροπή είναι σε θέση να κάνει δεκτή την τροπολογία **27** στο σύνολό της και την τροπολογία **12** κατ' αρχήν. Οι άλλες δύο τροπολογίες (τροπολογίες **22** και **46**) δεν είναι δυνατόν να γίνουν δεκτές.

3.2. Λεπτομερείς παρατηρήσεις

3.2.1. Τροπολογία η οποία γίνεται δεκτή στο σύνολό της

Τροπολογία 27

Η Επιτροπή κάνει δεκτή την τροπολογία **27**, η οποία διευκρινίζει περαιτέρω ένα από τα θέματα που πρέπει να εξετάσει η Επιτροπή στην έκθεσή της για την εφαρμογή της οδηγίας. Η εν λόγω διευκρίνιση αφορά τη σχέση μεταξύ της ευθύνης των πλοιοκτητών και των συνεισφορών των παραληπτών πετρελαίου στο πλαίσιο της αναθεώρησης της εφαρμογής του άρθρου 4 παράγραφοι 2 και 4, σε συνάρτηση με την εξαίρεση της ρύπανσης η οποία καλύπτεται από τις διεθνείς ρυθμίσεις που απαριθμούνται στο παράρτημα IV από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

3.2.2. Τροπολογία η οποία γίνεται δεκτή κατ' αρχήν

Τροπολογία 12

Η τροπολογία **12** προσδιορίζει ότι οι αρμόδιες αρχές πρέπει να λαμβάνουν μέτρα αποκατάστασης μόνο “ως μέσο έσχατης ανάγκης”. Η Επιτροπή κάνει δεκτή την εν λόγω τροπολογία κατ' αρχήν, με την επιφύλαξη της ακόλουθης αναδιατύπωσης του άρθρου 6: οι λέξεις “ως μέσο έσχατης ανάγκης” δεν θα πρέπει να παρατίθενται στο τέλος του άρθρου 6 παράγραφος 2 εδάφιο ε), αλλά μάλλον στο τέλος του άρθρου 6 παράγραφος 3.

3.2.3. Τροπολογίες οι οποίες δεν γίνονται δεκτές

Τροπολογία 46

Η τροπολογία **46** διαγράφει τη διάταξη [Άρθρο 4 παράγραφος 3] η οποία επιτρέπει στους φορείς εκμετάλλευσης να περιορίσουν την ευθύνη τους σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας με τις οποίες εφαρμόζεται η Σύμβαση για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις, του 1976, ή η Σύμβαση του Στρασβούργου για τον περιορισμό της ευθύνης στην εσωτερική ναυσιπλοΐα, του 1988. Η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει δεκτή την εν λόγω τροπολογία, δεδομένου ότι

θα υπονόμει σημαντικά τη συνολική ισορροπία της κοινής θέσης.³ Σημειωτέον εν προκειμένω ότι ο περιορισμός της ευθύνης που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 δεν θα εφαρμοζόταν για περιβαλλοντική ζημία η οποία θα συνέβαινε στο έδαφος κρατών μελών τα οποία δεν έχουν επικυρώσει και δεν έχουν εφαρμόσει τις εν λόγω δύο συμβάσεις. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή δύναται να εξετάσει εάν η εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 3 οδήγησε σε ανεπιθύμητα αποτελέσματα, στο πλαίσιο της έκθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 18.

Τροπολογία 22

Η τροπολογία 22 απαιτεί από την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για μια εναρμονισμένη υποχρεωτική οικονομική εγγύηση, εάν δεν έχουν καθοριστεί τα κατάλληλα μέσα ή οι αγορές ασφάλισης ή άλλες μορφές οικονομικής ασφάλειας. Η υποχρεωτική οικονομική ασφάλιση θα εισαγόταν σταδιακά (πρώτα για τη ζημία στα ύδατα και στο έδαφος και μετά από διετή περίοδο εκτίμησης για την αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε στα είδη και στα φυσικά ενδιαίτηματα). Μπορεί να καθοριστεί ένα μέγιστο ποσό για την οικονομική εγγύηση κατά περίπτωση και κατά τοποθεσία, σύμφωνα με τα κριτήρια που προβλέπονται στην τροπολογία. Τέλος, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την εν λόγω διάταξη σε δραστηριότητες χαμηλού κινδύνου. Η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει δεκτή την εν λόγω τροπολογία, δεδομένου ότι επηρεάζει το δικαίωμα πρωτοβουλίας της. Επιπλέον, θα ήταν ιδιαίτερος δύσκολο να θεσπιστούν κανόνες που να επιβάλλουν την οικονομική ασφάλεια, τη στιγμή που οι οικονομικοί φορείς με τις βέλτιστες γνώσεις και με οικονομικό συμφέρον στην ανάπτυξη τέτοιων προϊόντων δεν ήταν ικανοί να το κάνουν. Όσον αφορά τις παραγράφους 2α και 2β της τροπολογίας, η Επιτροπή δεν θεωρεί επί του παρόντος ότι υπάρχει ανάγκη τέτοιων επιπρόσθετων διατάξεων, οι οποίες, στην παρούσα φάση και εν αναμονή της νέας κοινοτικής νομοθεσίας για την οικονομική ασφάλεια, έχουν απλώς ως αποτέλεσμα να επιτρέπουν στα κράτη μέλη να εγκρίνουν μέτρα στον τομέα της οικονομικής ασφάλειας. Υπενθυμίζεται εντούτοις ότι τα κράτη μέλη δύνανται σε κάθε περίπτωση να θεσπίζουν τέτοιου είδους κανόνες, βάσει της γενικής τους αρμοδιότητας να νομοθετούν στην επικράτειά τους, δεδομένου ότι δεν υπάρχει κάποια διάταξη της οδηγίας η οποία να τους εμποδίζει να το κάνουν.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 250 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή τροποποιεί επί του παρόντος την πρότασή της όπως αναφέρεται ανωτέρω.

³ Η Επιτροπή εξέφρασε την πλήρη υποστήριξή της στην κοινή θέση, στην ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις 19 Σεπτεμβρίου 2003 [SEC(2003) 1027 τελικό].